

Kiszivárgott borzalmak az „Ördögsziget”-ről

Allison Booth amerikai író „Ördögsziget” című művében személyes tapasztalatok alapján borzalmas részleteket közöl a francia fegyencélepen uralkodó hajmeresztő állapotokról. Az író, aki maga is több hónapig lakott az Ördögszigeten és néhány napot a börtönben töltött el, a legbrutálisabb kínzások esetét sorolja fel.

Megemlíti a többi között, hogy egy Brock nevű elítélt fegyelmi vétség miatt az ugynevezett „szász guillotine”-nal végezték ki, azaz egy fából készült és ott hagyják, amíg az éhségtől és szomjúságtól, a rovarok csípésétől és kigyók marásától meg nem halt. Ő maga látta a kínoktól vonagló zeneisént, amidőn könyörgött érte, hogy ölje meg, de napokig tartott, amíg kiszervezték.

Egy másik foglyot a börtönök fegyelmért miatt huszpercig szakadatlanul korbácsolnak, hogy a fogoly két nap múlva sebbe belehalt. Egy háromévi magánzárkára ítélt fogoly az egész idő alatt csak kétszer látta a napvilágot s mi-

dőn büntetése leteltével szabadon bocsátották csak több hét múlva, fokozatosan szokott hozzá a világossághoz. A féltőző betegeket sohasem különítették el a többi fogolytól, úgyhogy a ragályok néha egész börtönépületeket tesznek néptelenné.

Allison Booth végül megemlíti, hogy a világháborúban a francia kormány teljes bünbocsánatot ígért azoknak a fegyencnek, akik a szövetségesek oldalán harcoltak. Jelentkezett is háromszáz fogoly hadiszigálalatra, közülük sokan nagy kitüntetések is kaptak, de a háború befejeztével az életbenmaradottakat mind felrakták fegyencfalókra és visszaszállították Guyanába.

Allison Booth azzal indokolja meg a leleplezéseinek közléseit, hogy ezek a szabadságligérettel megcsalt fegyencök velük egy sorban harcoltak s így a szövetségeseknek is becsületbeli ügyük az ő sorsuk. Végezték arra szólítja fel a francia kormányt, hogy indítson elene sajtópert, mert az adatok tisztázása a francia nemzet becsületének ügye.

Hogyan vezették félre ellenségeink a világot?

AZ OLÁHOK MÁR 1800-BAN BEKEBELEZTÉK ERDÉLYT: PAPIROSON — BÜNÖS PROPAGANDA KÉSZÍTETTE ELŐ A VILÁGHÁBORUT

A Magyar Tudományos Akadémiaán tartott ülésén Olay Ferenc dr., a magyar tragédia egyik legalaposabb ismerője tartott nagy érdeklődéssel kísért előadást „Térképek a terjeszkedő nemzetiségi célok szolgálatában” címmel. Eredeti kutatások alapján mutatta ki a környező ellenséges nemzeteknek egészen 1800-ig visszamenőleg folytatott aknamunkáját Nagy-magyarország feldarabolása érdekében. Előadását a különböző nemzetek által kiadott térképek és iskolai könyvek egész sorozatának bemutatásával ilusztrálta.

Bemutatta, hogy a románok már az 1800-as évek elején készítettek egy térképet, amely a mai román tankönyvekben is megtalálható: eszerint Nagy-románia területe egészen a Tiszig terjed. Ez a megtévesztő

propaganda már 1842-ben a háromkötetes Vaillant-féle francia enciklopédiában is teret kapott. Egész sereg, még a háború előtt lefoglalt román tankönyv ismertetése után rámutatott arra is, hogy a dákó-román törvények a világháború befejezése óta sem szünetelnek.

A szerbek is hosszú idő óta folytattak hasonló propagandát a magyar határok épsége ellen s ez az aknamunka 1900 óta jutott gyakori kifejezésre a hazug térképeken. 1914-ből származó szerb és orosz eredetű térképeken viszont nemcsak Magyarország mai területének felosztását, hanem egész Európa szétadarabolását mutatják be. A csehok propagandája szivósabb és kitaláltabb, de sokkal pontosabb volt a többi államénál, mert ők nagy elővigyázattal csak néprajzi alapon készítet-

tek térképeket s csak később tértek át a propaganda egyéb eszközeire. Egy térképet levélborítékok bélelésként csempészték be az országba és küldöztek szana-széljél a világra. A nyugati államokban is készültek még a világháborút megelőzőleg ellenséges indulatú térképek, amelyek Magyarország felosztását tűzték ki célként. Az előadottak igen meggyőző bizonyítékok arra nézve is,

hogy Magyarország a világháború kitéréséért nem felelős, mert azt az ilyenirányú aknamunka készítette elő. Az általa nos világbéke előkészítésében ezzel szemben nagy szerep van a pedagógiára, köröskörül azonban tovább folyik az ellenséges igazítás s az iskolakönyvek és térképek által az iskolai oktatást ezek az államok éppen az ellenkező cél szolgálatába állítják.

Marconi „beszélni” szeretne a Marssal

LAKNAK-E ÉRTELMEK LÉNYEK A MARSON? — UJRA FEL-ELEVENÍTETTÉK A RÁDIÓ-ÖSSZEKÖTTETÉS TERVÉT

Nemrég mult harminc esztendeje annak, hogy Marconi a Kanada melletti Newfoundland partján, St. Johnban, felfogta az óceánon át az angol partokról küldött első rádióüzenetet, egyetlen „S” betűt, három halk és rövid Morse-pontjelzést. Ebből az alkalmából a londoni „Evening Standard” munkatársai fölkeresték Marconit és igen érdekes beszélgetést folytatott vele.

Marconi legérdekesebb kijelentése az volt, hogy szerinte a rádió technikai fejlődésének sokkal nehezebb feladatai is vannak, mint a más égitestekkel való rádióösszeköttetés megteremtése, ami bizonyosan sikerülne is, ha volna rajtuk értelmes élőlények s a sokat emlegetett Mars-lakók nem volna csupán a fantázia termékei. Kijelentette különben Marconit, hogy ő maga csak a leg-

ritkébb esetben hallgat rádiót, nincs elég türelme hozzá: ami a híreket illeti, ő mégis sokkal többre becsüli megszokott újságjait.

Marconi ezenkívül részletesen elmondta az első óceánon-tul rádióadás történetét. 1901. december 12.-én, dühöngő orkánban, egy elhagyott tengerparti sziklán várta Marconi az első üzenetet az óceán másik partjáról. Az antenna egy 400 láb magasságra fölerezett kötéltől ballontra volt fűszerelve. Végelennek tetsző várakozás után, délen félegykor szólt meg Marconi fülén a telefonkagyló, a világosan hallható három kattánással. Ez volt a megbeszél jel, amelyet az angliai Cornwall partjairól, 1700 mérföld távolságból, Marconi munkatársai, Kemp és Paget küldöttek.

lyek véleményét hozta fel. Az amerikai Perhing tábornok szerint a háborúk a felhőkben kezdődnek, de a sárban folytatódnak. A német Seeckt tábornoknak is az a felfogása, hogy a lovasságot a jövő háborúban se tudják helyettesíteni.

A mai lövétekesítési válságnak elsősorban az az oka, hogy az összes államok nemzetvédelmi szempontokból minden eszközzel és áldozattal fejlesztik lövétekesítést. A magyar lövétekesítés iránya helyes, lovaink ma is világhírűek, különösen szívósság és edzettség tekintetében. Az értékesítési kérdés helyes megoldásával elérhetjük, hogy a nagy Széchenyi szerint „a világ minden vásárát elboríthassuk lovainkkal.”

CILINDERES CSONTVÁZ A TORONY CSUCSÁN

Aberdeen skóciai város egy reggel arra ébredt, hogy legmagasabb tornyáról, a 235 láb magas Merishall Colledge csucsáról cilinderes csontváz vgyorog le. A csontvázat mindaddig nem tudták eltávolítani, ugyanis a legmerészebb tornymászók sem tudnak felkúszni a meredek toronyba, mert az utolsó 25 lábnyi részét villámháritón kellene megtenni. A csontvázat éjnek idején egy diák erősítette az oromra, a polgárok megrémülésétől.

TIZENHATEZER KÜLFÖLDI CSERKÉSZ MEGY 1933-BAN MAGYARORSZÁGRA

Már Kanadában is mind gyakrabban szóba kerül a legközelebbi világtáborozás az ugynevezett „jamboree”, melyet ezúttal az Óhazában fognak megtartani a föld minden országának cserkészökkel. Magyar propaganda szempontjából természetesen óriási jelentőségű ez a tény. Hiszen a legutóbbi jamboreen Angliában csak 845 magyar cserkész volt. De ezek az angolok és az amerikaiak mögött a nemzetek versenyében a harmadik helyet érték el és még ma is 2500 külföldi cserkésznek vannak állandóan levelezésben.

A negyedik cserkész világtáborozást Budapest mellett, Gödöllőn rendezik, ahol máris külön vízvezeték szereltek fel. Tizenhatezer idegen cserkész megy ebből az alkalmából Magyarországra — közöttük mint az ottawai cserkészközpontól értesülünk több száz kanadai — és ez a cserkész-világfelvonulás lesz az első igazi nemzetközi cserkész-táborozás.

A cserkész-táboroknak amely jó világ területeken kívüli jogokat élvez, külön rendőrsége és csendőrsége lesz és első alkalommal szerepelnek a légi-cserkészek Magyarországon lesz az első légi-sikló cserkészverseny. A világtáborozás előkészítése a költségvetés szerint 250,000 pengőbe kerül, azonban ezt az összeget a lehetőség szerint csökkenteni kívánja a világ-jamboree magyar rendezősége.

A ZALAI HATÁRON SZERB GRANICSÁROK AGYON-LÖTTÉK EGY MAGYART

A magyarszombattal vámőrháztól északnyugatra, a 289. sz. határkőnél jugoszláv grancsárok ismeretlen okból agyonlőtték Vörös János magyarszombattai lakos, kettős birtokost. Fiának előadása szerint Vörös János szabályszerűen kiállított „uti igazolvánnyal” a magyarszombattai-kisszerdahelyi uton lépett át a jugoszláv határon, hogy a Kisszerdahely községben (Jugoszlávia) fekvő négy katastrális holdnyi birtokára menjen. A jugoszláv határőrök a magyar hatóságok érdeklődésére beismerték, hogy Vörös János egy jugoszláv grancsár lötte le, közelebbi felvilágosítást adni azonban nem voltak hajlandók.

Felfedték az első albertai farmer kilétét

Prof. Corbett, az edmontoni tartományi egyetem tanára régi írásokból kiderítette, hogy a Peace River tájékán már 1775-ben, tehát 156 évvel ezelőtt is gazdálkodott egy Peter Pond nevű amerikai származású farmer, aki még hozzá buzát és zöldségféléit is termelt. Pond magánéletében ezzel szemben már kevesebb dicséretreméltó ténykedésről emlékezhetünk meg. Egy arra tévedt svájci kereskedő ugyanis minden jelkijelölés nélkül tett el láb alól. Ezért külön csendőrt küldtek érte Montreálból — lóháton.

Pond azonban ügyesen kibeszélte magát a montreali bíróság előtt, azt állítván, hogy önéletrajzába tette el láb alól a kereskedőt. Nagynehezen fel is mentették, s visszaengedték a Vad nyugatra. Néhány évvel később egy Ross nevű angol gyilkolt meg Alberta első telepese, miért is azonnal elbocsátotta állásából a Hudson's Bay szörmekereskedelmi társaság. Ekkor már nem találtak rá a hatóságok, miután Pond északra bujdosott és nem is adott hírt magáról többé.

Magyar szénét fogyaszt az Óhaza

A magyar szénbányászat örövendes fejlődése folytán a múlt ősz óta sikerült a külföldi kályhafűtési szén-ugyászolást teljesen kiszorítani. Tavaly 50 millió pengő értékű szén importált az Óhaza, ebből kályhafűtési szén mintegy 19 millió pengő értékben jött be. A magyar szénbányák meglepően gyorsan rávetették magukat a szén brikettelésére és a magyar brikett teljesen pótolja a külföldi kályhafűtési szén. Tavaly a magyar brikett-termelés naponta 80 vagonot tett ki, most pedig már 380 vagonot termelnek naponta.

A külföldi kokszot és a gázszénket nem lehet teljesen kiszorítani, mert részben a gáz-

gyártás céljaira van azokra szükség, részben pedig külkereskedelmi megállapodások alapján kell átvenni. Kályhafűtési szén szükségletét azonban a hazai termelés teljes mértékben fedezi és ez nemcsak a külkereskedelmi mérleg szempontjából fontos, hanem azért is, miután ennek a révén 5000 bányászcsalád kenyerét biztosították. A magyar szénállás tekintetében immár zavarba nem jöhetünk és a bő termelés azt is biztosítja, hogy a szénárak nem emelkedhetnek s a megcsontított ország fejlődő szénbányászata mindenképpen fedezni fogja a szükséges tüzelőanyagmennyiséget.

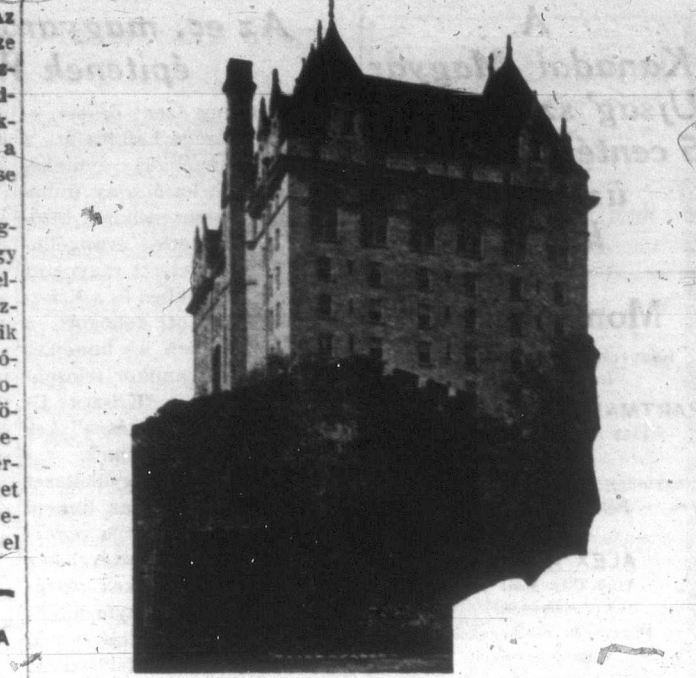
Visszatér a magyar gazda a lóhoz

Seitovszky Aladár a magyar földművelésügyi minisztérium lötenyészési osztályának vezetője a közelműltban ismertette a lötenyészés és értékesítés időszerű kérdését. Rámutatott arra, hogy a háború után az egész világon elterjedt motorizálási láz 1927 végén egyszerre alábbhagyott, mert nagyon hamar érezni lehetett a motor sok hátrányát és főleg drágaságát a lóval szemben.

Ezt igazolja, hogy New York város tanácsa az 1930. évről szóló jelentésében közli, hogy a körüli teherszállítás 78 száza-

lékát lovakkal végezték és csak 22 százalékkal teherautókkal. A mai csonka Németország ugyanannyi lovat foglalkoztat, mint a nagy német birodalom. A 40 fokozott igénybevételét a kisebb üzemműködésre lehet viszszavezetni. Egy kat. hold felosztása odahaza jóval 3.95 pengőbe, traktorral pedig 4.50 pengőbe kerül.

Érdekes adatokkal világítottta meg, hogy a modern harcászathoz a lónak még nagyobb és döntőbb szerepe van, mint a múltban. Ennek igazolására a legkiválóbb hatonai szaktekin-

Winnipeg egyik legnagyobb szállodája, a Fort Garry Hotel, melynek hangverseny-teremben Mahalek Dezsőné szopránénekesnő és Bácskai-Payerle Béláné zongorista magyar és székely népdalokból valamint klasszikus és modern magyar szerzők műveiből összeállított magyar műsort mutattak be. — A felhőkkel szembe látható a préri fővárosának egyik nevezetessége, a régi Fort Garry erőd, melyet közel 200 évvel ezelőtt építettek az első kanadai cserékeskedők.

(A „Canadian National Railways” felvétele.)

Ezeréves egy magyar falu

A Tudományos Akadémia egyik legutóbbi ülésén mutatták be Fodor Ferenc egyetemi tanár gazdasági és településföldrajzi tanulmányát. „Egy ezereves magyar falu” címmel, amely egy Árpádkori magyar falu évezredes életrajzát tárta fel. Tenke és a vele szoros vérségi kapcsolatban álló Délfényér a megszállt Biharban, a Fekete Körös völgyének nyílásában már bessenyők által megült gyepekű település volt. Pompásan mutatja ki a szerző, hogy a honfoglalást követő századokban miként küzdött itt az oláhsággal már minden oldalról teljesen körülvárt magyar sziget a földért, hogy hárcolt erdővel, morokkárral, amelyek közé be volt ékelve és hogyan hullámzott a völgyi magyarság a Fekete Körös völgyén gyár évi 20,000 tonna nitrátot fog termelni s ezzel függetleníti Délafrikát a chille behozataltól, melynek értéke meghaladta az évi 250,000 fontot.

delem, amelyet itt a magyarság a természettel, földszükével, a földesuri kényszerrel és a magyar vendéglátást ellenségeskedéssel megháláló oláhsággal folytatott. Rendkívül érdekes fejezete volt a tanulmánynak az a része, amely ezeknek a gyepekű, bessenyő községeknek az ország életébe való bekapcsolódását mutatta ki. Hasonló Tenke nevű községek és helynevek ugyanis az ország más részeiben is vannak, de ezek mind az egykori ősi gyepek vonalán mentén fekszenek és mindnyájan bessenyők által betelepült helyen vannak.

Érdekes, hogy a hasonló hangzású családnevek és még bizonyos névmások elterjedése teljesen azonos képet mutat. Az Alföld keleti peremén mentén éjnek idején a nyomok Biharól azután az erdélyi magyarságon át a Székelyföldre vezetnek.

REPULŐTÉR — 200 LAB MACASSACBAN

Londonból jelentik: Jenks, London polgármestere kijelentette, hogy a modern technika számára jóformán már nincs lehetetlenség. Szakemberek komolyan foglalkoznak például, azzal a tervvel, hogy London szívében: a Charing-Cross pályaudvar közvetlen környékén a föld felszínétől 200 lábnyi magasságban óriási repülőteret építenek, úgy, hogy a légi utasok nem Croydonban, hanem a város keleti közepén fognak érkezni és indulni.

SOK KENYERET ESZIK EURÓPA LAKOSSÁGA

A legújabb kimutatások érdekes részleteket közölnek Európa kenyérfogyasztásáról. Első helyen áll Belgium, ahol évente minden lakos 275 kg. kenyeret fogyaszt. Ezután következik Franciaország 250, Hollandia 210, Csehszlovákia és Magyarország 200-200 Ausztria és Németország 158-158 kilogrammal.

SIKERÜLT AZ ATOM-ROBBANTÁS

New Yorkból írják: Robert Millikan a Nobel-díjas californiai egyetemi tanár bejelentette, hogy sikerült az atomot szétrombolni. Hárommillió volt az áram kellett ehhez. Az áram az atomokban rejlő elektronokkal, a fény terjedési sebességével, tehát másodpercenként 186 ezer mérfölddel szórta szét.

ELKÉSZÜLT A VILÁG LEGNAGYOBB GÉPEZETE

Londonból jelentik: Johannes burgban (Délafrika) félmillió font költséggel felállították a világ legnagyobb gépezetét amely a levegőből fog nitrogént termelni. Hasonló gépezet eddig mindössze négy volt a világon, még pedig Angliában, Németországban, az Egyesült Államokban és Japánban. A Johannesburgi gyár évi 20,000 tonna nitrátot fog termelni s ezzel függetleníti Délafrikát a chille behozataltól, melynek értéke meghaladta az évi 250,000 fontot.

KIMULT A 120 ÉVES ÓRIÁSTEKNŐS

A napokban „meghalt” a londoni állatkerti nevezte, Blob, a 120 éves teknősbéka. Az óriásteknős 3 láb hosszú és 2 láb széles volt. Mint az állatkerti bucsuzató mondja, Blob hosszú, termékeny élete során 222 tojást rakott. Egy-egy tojása akkora volt, mint egy dió. Napról napra egy-egy fej káposzta volt. Néhány héttel ezelőtt veséjébe kapott és ez ölte meg. Felboncolták és megállapították, hogy az óriásteknős agya nem volt nagyobb egy kis diónál. Nyilván ezért tudott olyan sokáig zavartalan boldogságban élni.

A BORKERESKEDŐ FIA

— Hol fekszik Madeira? — A papa pincéjében, tanító

Két kis belga fiú, az 5 éves Maurice és a 8 éves Cirill Devulder, akik egész Brüsseltől egyedül utaztak a manitóbai Fort Garryba, gazdálkodó szülőikhez. Képünkön azt a jelenetet mutatjuk, hogy a winnipeg Union Station állomásra érkeznek az elszánt két kis útkalandó. (A „Winnipeg Tribune” felvétele)